

બુરા મજાક - બહેસ બાઝી - વાદા ખિલાફી

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિખ્યાન્તરાણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

બગૈર તહકીક કે બાત કો ફૈલાના

{૧} મુસ્લિમ; રાવી હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ રહી.

ખુલાસા- શૈતાન આદમી કે ભેષ મેં કામ કરતા હૈ વો લોગોં

કે પાસ આકર ઝૂઠી બાતેં બયાન કરતા હૈ, ફિર લોગ જુદા

હો જાતે હૈ (યાની મજલિસ ખત્મ હો જાતી હૈ ઔર યે લોગ

ફૈલ જાતે હૈ) તો ઉન્મે સે એક આદમી કહતા હૈ કી મૈને યે

બાત એક આદમી સે સુની હૈ જિસ્કા યેહરા તો મેં પહચાનતા

હૂં લેકિન નામ નહીં જાનતા. ઇસ હદીસ મેં મુસલમાનોં કો

ઇસ બાત સે રોકા ગયા હૈ કી કોઈ બાત બગૈર તહકીક કે

કહી જાએ હો સકતા હૈ જિસને વો બાત કહી હૈ ઝૂઠા ઔર

શૈતાન હો. અગર બગૈર તહકીક કે જમાઅત મેં બાતેં બયાન

કરને કા રિવાજ ચલ પડે તો ઉસ્સે બહુત સે તબાહ કરને

વાલે નુકસાન હો સકતે હૈ ઇસલિએ ખબર દેને વાલે કે બારે મેં તહકીક કરો યે શખ્સ કેસા હૈ. અગર સાબિત હો જાએ કી વો મૂઠા હૈ તો ઉસ્કી બાત કો ઠુકરા દો.

બહેસ બાઝી - વાદા ખિલાફી

{૨} અબૂ દાઉદ; રાવી હઝરત અબૂ ઉમામા રદી.

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા જો શખ્સ મુનાઝરહ (મઝહબી બહસ) ના કરે અગરયે વો હક પર હો, તો મેં ઉસ્કે લિએ જત્રત કે હિસ્સો મેં સે એક ઘર કા ઝિમ્મા લેતા હૂં, ઓર જો મૂઠ ના બોલે અગરયે હંસી કે તૌર પર હી ક્યોં ના હો તો મેં ઉસ્કે લિએ જત્રત કે બીચ મેં એક ઘર કા ઝિમ્મા લેતા હૂં ઓર જો અપને અખલાક કો બેહતર બના લે તો મેં ઉસ્કે લિએ જત્રત કે સબ્સે ઉંચે હિસ્સે મેં ઘર કા ઝિમ્મા લેતા હૂં.

{૩} તિર્મેજી; રાવી હઝરત ઇબને અબ્બાસ રદી.

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા તૂ અપને ભાઈ સે મુનાઝરા (બહસ) ના કર ઓર ના ઉસ્સે મઝાક કર ઓર ના હી વાદા કરકે ઉસ્કી ખિલાફવર્ઝી કર. મુનાઝરા કી અસલ

રૂહ યે હોતી હૈ કી કિસી તરહ અપને હરીફ કો ચિત કિયા જાએ, મનાઝિરે કે અન્દર યે જમ્બા કમ હોતા હૈ કી નરમી કે સાથ અપની બાત કહે. યહા જિસ હંસી ઔર દિલ્લી સે રોકા ગયા હૈ ઉસ્સે ઔસી દિલ્લી મુરાદ હૈ જિસ્સે આદમી કા દિલ દુખે ઔર મઝાક કરને વાલે કા મકસદ ઉસ્કી શખ્સિયત કો ગિરાના ઔર બેઈઝત કરના હૈ, ખુશતબઈ ઔર જિરાફત સે નહીં રોકા ગયા હૈ લેકિન યે યાદ રહે કી ખુશતબઈ ઔર નાજાઈઝ મઝાક વ દિલ્લી મેં બાલ બરાબર ફરક હૈ ઇસલિએ બડે એહતિયાત કી ઝરૂરત હૈ.

{૪} અબૂ દાઉદ; રાવી હઝરત જૈદ બિન અરકમ રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી અગર આદમી અપને ભાઈ સે વાદા કરે ઔર ઉસ્કી નિયત ઉસ વાદે કો પૂરા કરને કી હો, ફિર વો પૂરા ના કર સકા ઔર મુકર્રર વકત પર ના આયા તો વો ગુનહગાર ના હોગા.